Een foutje gemaakt in je aangifte? Fiscus mag niet meteen boete geven

Wie van de fiscus een belastingverhoging kreeg opgelegd na een fout of een te late aangifte, kan dat bedrag nu terugeisen, maken verschillende fiscalisten zich sterk. Reden is een uitspraak van het Grondwettelijk Hof dat zegt dat een eerste overtreding – zonder kwaad opzet – nooit met een belastingverhoging bestraft mocht worden.

WERNER ROMMERS

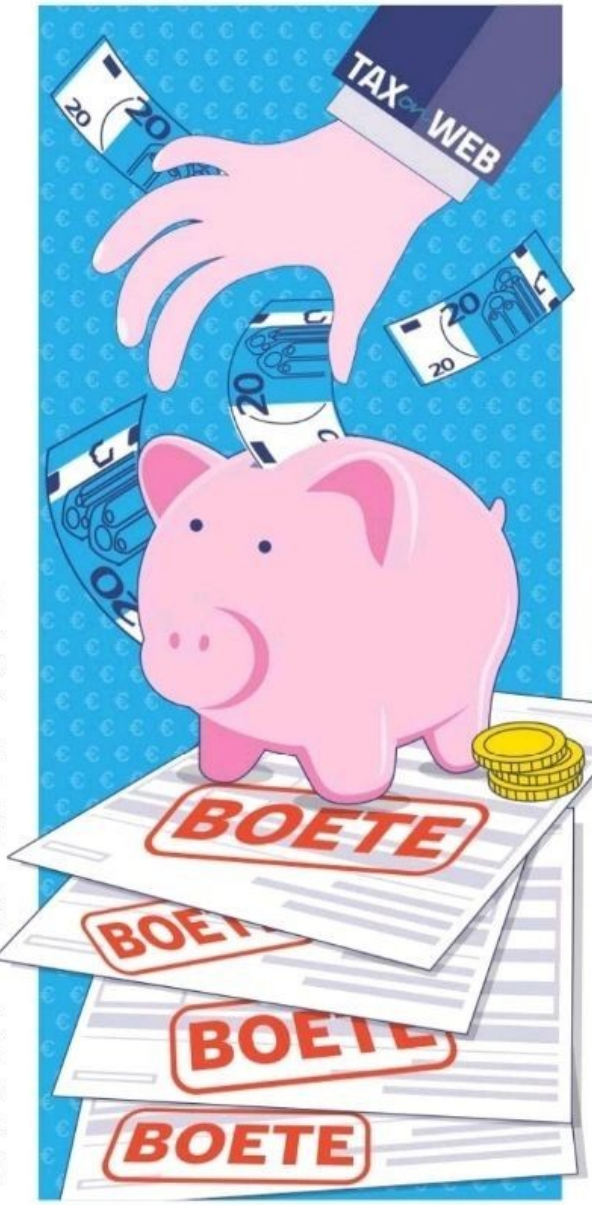

Professor Fiscaal Recht Michel Maus (VUB) heeft het in een column in *Trends* over een "fiscaal schandaal" in ons land waarbij "de afgelopen jaren duizenden belastingplichtigen onterecht beboet zijn".

Andere fiscalisten treden hem bij. Wie de voorbije jaren bij het invullen van zijn belastingaangifte een fout maakte of zijn aangifte te laat indiende, kreeg als sanctie vaak een belastingverhoging opgelegd. Denk aan een belastingverhoging van 10 procent op de niet of te laat aangegeven inkomsten. Behalve dan wanneer de inkomsten niet boven de 2.500 euro uitkwamen.

Die opgelegde belastingverhogingen komen nu op de tocht te staan, na een recente uitspraak van het Grondwettelijk Hof. In dat arrest oordeelt het Hof dat er geen belastingverhoging van toepassing kan zijn "wanneer het om een eerste overtreding zonder oogmerk van fraude gaat".

"Het Hof erkent dat het recht om fouten te maken, zonder daarvoor bestraft te worden, deel uitmaakt van onze fiscale wetgeving", aldus Michel Maus. Een logische uitspraak, zegt ook fiscaal advocaat Paul Verhaeghe (Wanted Law): "Een belastingaangifte is een almaar complexer gegeven, waardoor die onbedoeld onvolledig of onjuist kan zijn. Niet elke fout is daarom opzettelijk. De fiscus moet redelijke twijfel in acht nemen."

Opmerkelijk: in de Kamer heeft ontslagnemend minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) zich intussen aangesloten bij de zienswijze van het Grondwettelijk Hof. Ook hij vindt het niet kunnen dat "mensen die te goeder trouw zijn meteen gesanctioneerd worden".

> **"De bewijslast ligt bij de fiscus: die moet aantonen dat je bewust probeerde te frauderen"**
> **PAUL VERHAEGHE**
> FISCAAL ADVOCAAT

Ook Van Peteghem wijst daarbij "op de complexiteit van onze fiscaliteit, waardoor er te veel fouten in de belastingaangiften sluipen. Een vereenvoudiging dringt zich op", aldus de minister, die daarvoor rekent op de nieuwe Tax-on-Web-versie die er later dit jaar komt. "En die belastingplichtigen maximaal zal begeleiden doorheen de aangifte van de personenbelasting."

Boete terugvorderen

Maar het arrest heeft niet alleen positieve gevolgen voor wie in de toekomst nog eens een onzorgvuldigheid begaat bij het invullen van zijn belastingbrief. Wie de voorbije jaren zo'n belastingverhoging kreeg nadat hij een eerste keer, te goeder trouw, in de fout ging, kan het bedrag van die verhoging nu ook effectief gaan terugvorderen. Dat menen zowel Maus, Verhaeghe als nog andere fiscale experts.

"Dat kan via een aantal wegen", legt Ive Rosseel uit, adviseur fiscaliteit bij de studiedienst van het ACV. "De eerste piste is via het indienen van een bezwaarschrift, waarin je dan kan verwijzen naar zowel het arrest van het Grondwettelijk Hof als naar het standpunt van de minister. De termijn voor het versturen van zo'n bezwaarschrift is weliswaar maar één jaar, te tellen vanaf de derde dag na de verzending van je aanslagbiljet."

Is die bezwaartermijn intussen verlopen, kan je je weliswaar ook nog richten tot de Cel Administratieve Sancties bij de FOD Financiën voor een zogenaamd 'verzoek tot kwijtschelding'. "En voor zo'n verzoek is er geen vervaltermijn", aldus Rosseel.

Blokken van vier jaar

Blijft de vraag wat de fiscus verstaat onder fouten of onzorgvuldigheden die u 'te goeder trouw' maakte, of ook: 'zonder het oogmerk van fraude'. Verhaeghe: "De bewijslast daarvoor ligt bij de fiscus: die moet aantonen dat je bewust probeerde te frauderen. Bijvoorbeeld doordat je inkomsten niet aangaf, of doordat je fictieve uitgaven inbracht. Denk ook aan het niet aangeven van buitenlandse rekeningen."

En of het niet te streng is dat enkel je eerste fout door de vingers wordt gezien, terwijl je vele tientallen jaren een ingewikkelde belastingbrief moet invullen? Verhaeghe: "In de praktijk wordt naar de vier voorgaande jaren gekeken." Beging je zes jaar geleden een jammerlijke fout, telt die dit jaar dus niet meer mee en heb je opnieuw recht op een vergetelheid bij het invullen van je belastingbrief.

We contacteerden gisteren ook de FOD Financiën voor een reactie. Die bleef uit.